

พัฒนา
แผนพัฒนาท้องถิ่น
(พ.ศ.๒๕๖๑ - พ.ศ.๒๕๖๕)

งานนโยบายและแผน
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม
อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

คำนำ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งแผนปฏิบัติราชการประจำปีจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีกลุ่มจังหวัด ตลอดจนสามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและงบประมาณในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชน ซึ่งมีกำหนดห้วงระยะเวลาห้าปี

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีความเชื่อมโยงกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แสดงข้อมูลการพัฒนาในห้วงระยะเวลาห้าปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - พ.ศ.๒๕๖๕) เปรียบเสมือนคู่มือประกอบการดำเนินงานของหน่วยงานที่ต้องนำไปปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่วางไว้

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑
ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๓
ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสู่ป้ไปสู่การปฏิบัติ	๓๐
แบบ ผ.๐๑ บัญชีสรุปโครงการแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓๑
แบบ ผ.๐๒ รายละเอียดโครงการแผนพัฒนาท้องถิ่น (๒๕๖๑- ๒๕๖๕)	๓๕
แบบ ผ.๐๒/๑ รายละเอียดสำหรับโครงการที่เกิ่่นคักยภาพขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	๑๖๐
แบบ ผ.๐๓ บัญชีครุภัณฑ์	๑๖๖
ส่วนที่ ๔ การติดตามประเมินผลแผน	๑๗๑

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

สภาพทั่วไป

๑) ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ตั้งอยู่เลขที่ ๗๕ หมู่ที่ ๗ บ้านหนองเสือ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีบูน จังหวัดมหาสารคาม อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอวาปีบูน ไปทางทิศเหนือเป็นระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร และมีระยะทางห่างจากตัวจังหวัด ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ดินปนดินทราย หน้าฝนเก็บน้ำไม่อยู่หน้าแล้งแห้งแล้ง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เหมาะสำหรับการปลูกพืชที่ต้องการปริมาณน้ำน้อย

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อ	ตำบลขามป้อม	อำเภอวาปีบูน	จังหวัดมหาสารคาม
ทิศใต้	ติดต่อ	ตำบลหนองแสง	อำเภอวาปีบูน	จังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	ตำบลหนองไฮ	อำเภอวาปีบูน	จังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	ตำบลโคกสีทองกลาง	อำเภอวาปีบูน	จังหวัดมหาสารคาม

เนื้อที่ตำบลหนองทุ่ม มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๙.๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๒,๐๔๖ ไร่

แผนที่ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลหนองทุ่ม

ภาพที่ ๑ แสดงแผนที่ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลหนองทุ่ม

๑.๒) ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ดินปนดินทราย หน้าฝนเก็บน้ำไม่อยู่หน้าแล้งแห้งแล้ง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เหมาะสำหรับการปลูกพืชที่ต้องการปริมาณน้ำน้อย

๑.๓) สภาพภูมิอากาศ มี ๓ ฤดู คือ

ฤดูฝน จากเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว จากเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม
ฤดูร้อน จากเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน

๑.๔) ลักษณะของดิน

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ดินปนดินทราย หน้าฝนเก็บน้ำไม่อยู่หน้าแล้งแห้งแล้ง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เหมาะสำหรับการปลูกพืชที่ต้องการปริมาณน้ำน้อย

๑.๕) ลักษณะของแหล่งน้ำ

๑.๕.๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ, ลำห้วย	๔	สาย ได้แก่
ห้วยใหญ่, ห้วยสังกา, ห้วยโสก, ห้วยแสง		
- บึง, หนองและอื่นๆ	๖	แห่ง ได้แก่
หนองเสือ, หนองข่า, หนองอี, หนองไต้น้อย, หนองไต้ใหญ่, หนองฝาย		

๑.๕.๒) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย	๘	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	๔	แห่ง
- บ่อโยก	๒๓	แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน	๘	แห่ง
- บ่อน้ำบาดาล	๑๖๐	แห่ง

๑.๖) ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตพื้นที่ไม่มีทรัพยากรป่าไม้ ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน ปัญหาคือแหล่งน้ำไม่เพียงพอแก่

การเกษตร

๒) ด้านการเมืองการปกครอง

จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานเพื่อความสะดวก คล่องตัวในการทำงานการเฝ้าระวังความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยการเตรียมความพร้อมด้านการบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการต่าง ๆ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดประชุมระดมความคิดเห็นต่าง ๆ

๒.๑)เขตการปกครอง

ตำบลหนองทุ่มแบ่งเขตการปกครองเป็น ๑๐ หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
๑	บ้านโนนเขวา	นายทองพูล ปะโสติยัง
๒	บ้านหนองตาไก้	นายสมพงษ์ ทาสีแก้ว
๓	บ้านเผือก	นายเฉลิมศักดิ์ มาแก้ว
๔	บ้านม่วง	นายแสงจันทร์ ไชยราช
๕	บ้านหนองทุ่ม	นายสมพร บัวบุญ (กำนัน)
๖	บ้านหนองทุ่ม	นายสุชาติ ภูสง
๗	บ้านหนองเสือ	นายจำเนียร ปาปะเก
๘	บ้านหนองแสงน้อย	นายสุเมธ จุมพลา
๙	บ้านหนองทุ่มพัฒนา	นายสมพร บัวบุญ รักษาการฯ
๑๐	บ้านหนองทุ่ม	นายคารวิ ปทุมสังข์

๒.๒) การเลือกตั้ง

ตำบลหนองทุ่มแบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น ๑๐ เขตการเลือกตั้ง

☞ ผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. นายพูนทรัพย์ ประจักษ์ดาดา ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๒. นางชลลดา อัปมะระกัง ตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๓. นายประมวล ประมาะยัง ตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๔. นายไม ปะกิริคะ ตำแหน่ง เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

☞ สมาชิกสภาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- ๑ นายบุญช่วย สุปะติ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒ นางชาดา ศรีเครือดง รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๓ นายदनัย พูนประพันธ์ เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๔ ร.ต.นราชัย ชันขวา สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑
- ๕ นายกฤษณะ ปักชี สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑
- ๖ นายบุญเถิง เรืองบุญ สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๒
- ๗ นายเปรม โยธิมายัตต์ สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๒
- ๘ นายสมพร เชียงเหนือ สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๓
- ๙ นายยอด คลังดงเค็ง สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๓
- ๑๐ นายจันดี ปะกิ้งง สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๔
- ๑๑ นายพิภพ พิมลมาศ สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๔
- ๑๒ นายสำลี ประทุมรุ่ง สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๕
- ๑๓ นางบุญสม วาทยิธา สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๕

๑๔	นางอุบล ประวิสุทธิ	สมาชิก อบต.	หมู่ที่ ๖
๑๕	นางอุไร ชาวบ้านใน	สมาชิก อบต.	หมู่ที่ ๖
๑๖	นายประดิษฐ์ ไพบ	สมาชิก อบต.	หมู่ที่ ๗
๑๗	นายวิสิทธิ์ มาลีกุลคุณากร	สมาชิก อบต.	หมู่ที่ ๗
๑๘	นายพวง บุบผารัตน์	สมาชิก อบต.	หมู่ที่ ๘
๑๙	นางบุญเพ็ง สิ้นธุแสง	สมาชิก อบต.	หมู่ที่ ๙
๒๐	นายไสว สุทุม	สมาชิก อบต.	หมู่ที่ ๑๐
๒๑	นายสุภาชิต ปะกัระเนย์	สมาชิก อบต.	หมู่ที่ ๑๐

๓) ประชากร

๓.๑) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนประชากร(ตามทะเบียนราษฎร) ทั้งสิ้น ๔,๐๙๓ คน แยกเป็น ชาย ๒,๐๑๕ คน หญิง ๒,๐๗๘ คน แยกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้
จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม มี ๑๐ หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนประชากรของตำบลหนองทุ่มตามทะเบียนราษฎร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนราษฎร (คน)			ชื่อกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
			ชาย	หญิง	รวมทั้งสิ้น	
๑	บ้านโนนเขวา	๑๑๖	๒๐๔	๒๑๘	๔๒๒	นายทองพูล ปะโสติยัง นายสมพงษ์ ทาสีแก้ว นายเฉลิมศักดิ์ มาแก้ว นายแสงจันทร์ ไชยราช นายสมพร บัวบุญ (กำนัน) นายสุชาติ ภูสง นายจำเนียร ปาปะเก นายสุเมธ จูมพลา นายสมพร บัวบุญ รักษาการฯ นายคำวี ปทุมสังข์
๒	บ้านหนองตาไก้	๑๒๒	๒๐๐	๒๑๕	๔๑๕	
๓	บ้านเผือก	๙๓	๑๖๙	๑๕๕	๓๒๔	
๔	บ้านม่วง	๑๑๘	๒๗๐	๒๒๖	๔๙๖	
๕	บ้านหนองทุ่ม	๑๑๙	๑๙๐	๒๑๖	๔๐๖	
๖	บ้านหนองทุ่ม	๑๖๓	๒๖๕	๒๙๑	๕๕๖	
๗	บ้านหนองเสือ	๑๓๕	๒๐๐	๑๙๖	๓๙๖	
๘	บ้านหนองแสงน้อย	๗๐	๑๒๑	๑๕๐	๒๗๑	
๙	บ้านหนองทุ่มพัฒนา	๑๕๔	๒๖๑	๒๗๖	๕๓๗	
๑๐	บ้านหนองทุ่ม	๗๐	๑๓๕	๑๓๕	๒๗๐	
		๑,๑๖๐	๒,๐๑๕	๒,๐๗๘	๔,๐๙๓	

ที่มา : ข้อมูล ตามทะเบียนราษฎร วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ปี ๒๕๖๒

๓.๒) ช่วงอายุประชากร

จำนวนประชากรแยกตามช่วงอายุ

ประเภท	ชาย	หญิง	หมายเหตุ
อายุ ต่ำกว่า ๑๘ ปี	๓๘๒	๓๓๕	
อายุ ๑๘ - ๖๐ ปี	๑,๓๑๕	๑,๓๐๓	
อายุ มากกว่า ๖๐ ปี	๓๐๑	๔๑๔	

๔) สภาพทางสังคม

๔.๑) การศึกษา

- ◆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่
 - ๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านหนองเสือ
- ◆ โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่
 - ๑. โรงเรียนบ้านหนองตาไก่เผือกใต้วิทยา
 - ๒. โรงเรียนบ้านโนนเขาวาหนองแสง
- ◆ โรงเรียนขยายโอกาส(มัธยมศึกษา) จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่
 - ๑. โรงเรียนชุมชนบ้านหนองทุ่ม

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนนักเรียน ครู ของโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ลำดับ ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากร (คน)	ชื่อผู้อำนวยการโรงเรียน	เบอร์โทร
๑	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองทุ่ม	๑๔	นายณรงค์ฤทธิ์ ประทุมขำ	๐๘๙-๓๗๖๗๙๒๘
๒	โรงเรียนบ้านหนองตาไก่เผือกใต้วิทยา	๘	นางสาวเบญจวรรณ นุญญเขียว	๐๘๒๘๕๑๕๔๑๗
๓	โรงเรียนบ้านโนนเขาวาหนองแสง	๖	นายศุภชาติ ชาวพงษ์	๐๙๓-๑๒๓๑๓๔๑

แหล่งข้อมูล ข้อมูลจากส่วนการศึกษาศาสนาวัฒนธรรม เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

แหล่งความรู้ของชุมชน

- ๑) การจัดเวทีชาวบ้าน / ผู้นำชุมชน
- ๒) การฝึกอบรม / การศึกษาดูงาน ซึ่งหน่วยงานของรัฐ/ เอกชน จัดขึ้น
- ๓) การเรียนรู้จากกลุ่มอาชีพ / กลุ่มเครือข่ายอาชีพ
- ๔) หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน
- ๕) รายการวิทยุ / โทรทัศน์
- ๖) เอกสาร / สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่ทางหน่วยงานของรัฐ / เอกชนส่งให้หมู่บ้าน

๔.๒) ด้านสาธารณสุข

- ◆ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑ แห่ง
 - ๑.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองเสือ
 มี นายสมบัติ มูลหนองแขว เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองเสือ
- ◆ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน จำนวน ๑๐ แห่ง
- ◆ กองทุนระบบหลักประกันสุขภาพตำบลหนองทุ่ม จำนวน ๑ แห่ง

๔.๓) อาชญากรรม

๔.๓.๑) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

♦ จุดตรวจ จุดสกัด	จำนวน	๑	แห่ง
♦ ถังดับเพลิง	จำนวน	๑๐	หมู่บ้าน

๔.๔) การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลได้สนับสนุนด้านการศึกษา โดยการอุดหนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ส่งเสริมพัฒนาด้านสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิต โดยจัดการด้านกีฬาและการออกกำลังกาย

ตารางที่ ๔ การให้การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนชรา คนพิการ ในเขตตำบลหนองทุ่ม พ.ศ.๒๕๖๒

ประเภท	จำนวนผู้ได้รับการช่วยเหลือ(ราย)	จำนวนเงินที่ได้รับ (บาท/เดือน)
เงินเบี้ยเลี้ยงยังชีพคนชรา	๗๗๒	๕๑๒,๓๐๐
เงินเบี้ยเลี้ยงยังชีพคนพิการ	๑๘๘	๑๕๐,๔๐๐
เงินเบี้ยเลี้ยงยังชีพผู้ติดเชื้อ HIV	๗	๓,๕๐๐
รวม	๙๖๗	๖๖๖,๒๐๐

หมายเหตุ ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อมูลผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์

จำนวนผู้พิการ หรือทุพพลภาพทั้งหมด ๑๘๘ คน (ข้อมูลคนพิการ ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒)

จำนวนคนชราที่ขึ้นบัญชีผู้รับเบี้ยยังชีพของ อบต.หนองทุ่ม ๗๗๒ คน

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนผู้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ประจำปี ๒๕๖๒

บ้าน	หมู่ที่	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	ผู้ป่วยเอดส์	รวมทั้งสิ้น
บ้านโนนเขว	๑	๗๙	๑๗	-	๙๖
บ้านหนองตาไก้	๒	๘๐	๒๕	-	๑๐๕
บ้านหนองเผือก	๓	๔๖	๑๙	-	๖๕
บ้านม่วง	๔	๘๑	๑๗	๒	๑๐๐
บ้านหนองทุ่ม	๕	๘๐	๑๙	๑	๑๐๐
บ้านหนองทุ่ม	๖	๑๐๗	๒๘	๑	๑๓๖
บ้านหนองเสือ	๗	๗๒	๑๗	๒	๙๑
บ้านหนองแสงน้อย	๘	๔๔	๙	๑	๕๔
บ้านหนองทุ่มพัฒนา	๙	๑๒๔	๒๕	-	๑๔๙
บ้านหนองทุ่ม	๑๐	๕๙	๑๒	-	๗๑
รวมทั้งหมด		๗๗๒	๑๘๘	๗	๙๖๗

หมายเหตุ ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๕) ระบบบริการพื้นที่

๕.๑) การคมนาคมขนส่ง

๑) การคมนาคม (แสดงจำนวนละสถานภาพทางคมนาคมทางบก)

การคมนาคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรังเชื่อมกับหมู่บ้านและตำบลอื่นการสัญจรไปมาในฤดูฝนลำบากมาก ถนนของอบจ. จำนวน ๑ สาย ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านยังเป็นถนนลาดยาง สภาพถนนยังขรุขระเป็นหลุม เป็นบ่อ การสัญจรไปมาลำบาก ถนนภายในหมู่บ้านเป็นถนนคอนกรีตและถนนลาดยาง

๕.๒) การไฟฟ้า (แสดงถึงจำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึงและจำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม มีไฟฟ้าใช้ครบทั้ง ๑๐ หมู่บ้าน

๕.๓) การประปา

ตำบลหนองทุ่ม มีระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ แห่ง

๕.๔) โทรศัพท์

ตู้โทรศัพท์สาธารณะ

จำนวน - แห่ง

๖) ระบบเศรษฐกิจ

องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการสนับสนุนเงินลงทุนโดยการอุดหนุนกลุ่มอาชีพ, ชมรมผู้สูงอายุ, กลุ่มสตรี กลุ่ม อสม. และกลุ่มองค์กรต่างๆ ภายในตำบล เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ หรืออาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นมีอาชีพที่มั่นคงถาวรและมีรายได้เลี้ยงชีพตามสมควร ซึ่งการประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น ได้แก่ การทำนา การค้าขายและบริการ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นท้องถิ่นที่ประชาชนมีรายได้อยู่ในระดับที่ดี แต่อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ส่งเสริมด้านเศรษฐกิจให้กับประชาชนโดยทางอ้อม ได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งผลผลิตการเกษตร

๖.๑) การเกษตร

๖.๑.๑) การประกอบอาชีพ

สภาพทางเศรษฐกิจภายในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ส่วนใหญ่แล้วราษฎรจะประกอบอาชีพ เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เช่น ทำนา เลี้ยงสัตว์ ทำไร่ ทำสวน เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วจะประกอบอาชีพรับจ้าง รับราชการ ธุรกิจ ร้านค้าขนาดเล็ก โดยรวมแล้วราษฎรจะประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไปการเพาะปลูกส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนและแหล่งน้ำธรรมชาติ นอกจากนี้ในฤดูแล้งยังใช้น้ำจากบ่อบาดาลและบ่อขุดช่วย ใช้ในการเกษตร

๖.๑.๒) เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๖.๑.๒.๑) ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

ตำบลหนองทุ่มมีหมู่บ้านที่ทำด้านเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

๑) บ้านหนองเผือก หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี มีนายเฉลิมศักดิ์ มาแก้ว เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีสมาชิก อบต. จำนวน ๒ คน ได้แก่ นายยอด คลังดงเค็ง และนายสมพร เชียงเหนือ ได้เป็นหมู่บ้าน

ข้อมูลด้านการเกษตร

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบ เหมาะแก่การทำการเกษตรกรรม ดังนั้นรายได้ส่วนใหญ่ของคนในตำบลจึงมาจากการเกษตรกรรม รายได้เฉลี่ยต่อปีของประชากร ดังนี้

ตารางที่ ๖ รายได้เฉลี่ยต่อปีของประชากร ตาม จปฐ. ปี ๒๕๖๑

หมู่ที่	พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	แหล่งรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
				อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง		
๑	บ้านโนนเขว	๙๖	๓๙๑	๑๒๘,๑๕๖.๒๕	๗๘,๐๗๒.๙๒	๑๗,๙๗๙.๑๗	๑๕,๘๘๐.๒๑	๒๔๐,๐๘๘.๕๔	๕๘,๙๔๗.๕๗
๒	บ้านหนองตาไก่	๑๐๖	๔๑๙	๑๐๑,๖๕๐.๙๔	๖๓,๕๐๐.๐๐	๒๘,๒๘๐.๑๙	๑๗,๘๗๘.๗๗	๒๑๑,๓๐๙.๙๑	๕๓,๔๕๗.๘๘
๓	บ้านหนองผือก	๖๖	๓๒๔	๘๔,๑๖๓.๖๔	๑๖๓,๙๙๖.๙๗	๕๔,๒๗๑.๒๑	๓๖,๒๓๓.๓๓	๓๓๘,๖๖๕.๑๕	๖๘,๙๘๗.๓๕
๔	บ้านม่วง	๙๘	๓๘๖	๙๘,๕๓๓.๙๘	๖๕,๗๖๓.๓๗	๒๗,๗๒๖.๕๓	๔๒,๖๐๐.๖๑	๒๓๔,๖๒๔.๔๙	๕๙,๕๖๗.๘๘
๕	บ้านหนองท่ม	๙๒	๓๒๖	๑๖๘,๑๗๕.๘๗	๘๗,๒๙๔.๕๗	๓๕,๕๒๐.๖๕	๓๘,๑๕๓.๙๑	๓๒๙,๑๔๕.๐๐	๙๒,๘๘๗.๕๕
๖	บ้านหนองท่ม	๑๒๕	๕๐๐	๘๕,๓๐๒.๔๔	๘๔,๑๕๙.๒๘	๖๓,๗๓๑.๒๐	๔๓,๑๓๔.๕๕	๒๗๕,๖๖๙.๔๗	๖๘,๙๑๗.๓๗
๗	บ้านหนองเสือ	๙๘	๓๔๙	๑๔๗,๔๐๘.๑๖	๒๗,๘๘๗.๗๖	๒๕,๗๓๐.๖๑	๑๖,๗๕๕.๑๐	๒๑๗,๗๘๑.๖๓	๖๑,๑๕๓.๕๘
๘	บ้านหนองแสงน้อย	๕๙	๒๐๐	๙๙,๙๕๕.๙๓	๔๙,๐๔๐.๖๘	๒๘,๙๗๖.๒๗	๒๑,๒๐๕.๐๘	๑๙๙,๑๗๗.๙๗	๕๘,๗๓๗.๕๐
๙	บ้านหนองท่มพัฒนา	๑๓๑	๔๓๘	๗๙,๐๐๖.๘๗	๓๙,๙๔๙.๖๒	๒๖,๙๖๔.๘๙	๑๙,๙๐๗.๖๓	๑๖๕,๘๒๙.๐๑	๔๙,๕๙๗.๒๖
๑๐	บ้านหนองท่ม	๖๒	๒๓๔	๘๔,๔๘๓.๘๗	๖๕,๓๐๖.๔๕	๔๑,๓๙๖.๗๗	๔๑,๙๖๗.๗๔	๒๓๓,๑๕๔.๘๔	๖๑,๗๗๖.๐๗
รวม				๑๐๗,๕๖๒.๐๗	๖๙,๖๑๘.๘๙	๓๔,๘๓๙.๒๘	๒๘,๙๒๙.๑๔	๒๔๐,๙๔๙.๓๘	๖๓,๐๒๓.๗๗

แหล่งข้อมูล : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี ๒๕๖๑

ตารางที่ ๗ รายจ่ายเฉลี่ยต่อปีของประชากร ตาม จปฐ. ปี ๒๕๖๑

หมู่ที่	พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	แหล่งรายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)			รายจ่ายครัวเรือนรวมเฉลี่ย(บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลรวมเฉลี่ย(บาท/ปี)
				ต้นทุนการผลิต	อุปโภคบริโภคที่จำเป็น	ชำระหนี้สิน		
๑	บ้านโนนเขวา	๙๖	๓๙๑	๑๗,๑๙๗.๙๒	๗๔,๗๗๐.๘๓	๒๙,๐๐๐.๐๐	๑๓๗,๒๖๘.๕๖	๓๓,๗๐๗.๑๖
๒	บ้านหนองตาไก้	๑๐๖	๔๑๙	๒๓,๖๕๕.๖๖	๒๑,๗๐๗.๕๕	๓๔,๓๑๖.๙๘	๘๙,๐๘๘.๖๘	๒๒,๕๒๕.๓๐
๓	บ้านหนองเฝือก	๖๖	๓๒๔	๑๔,๕๒๓.๔๘	๑๐๕,๓๓๙.๓๙	๘๘,๘๙๘.๔๘	๒๒๕,๖๐๒.๒๗	๔๕,๙๕๖.๐๒
๔	บ้านม่วง	๙๘	๓๘๖	๔๑,๗๙๗.๐๔	๔๘,๙๒๒.๔๕	๖๗,๗๐๓.๒๗	๑๘๐,๐๔๑.๙๔	๔๕,๗๑๐.๑๓
๕	บ้านหนองทุ่ม	๙๒	๓๒๖	๒๕,๘๗๔.๑๓	๖๖,๘๘๓.๐๔	๕๙,๘๒๐.๖๕	๑๗๑,๕๗๖.๖๑	๔๘,๔๘๖.๙๙
๖	บ้านหนองทุ่ม	๑๒๕	๕๐๐	๑๔,๖๖๓.๖๘	๕๓,๒๑๐.๙๕	๒๖,๖๐๗.๘๔	๑๑๓,๑๗๐.๒๓	๒๘,๒๙๒.๕๖
๗	บ้านหนองเสือ	๙๘	๓๔๙	๑๔,๘๓๖.๗๓	๔๑,๖๗๓.๔๗	๑๐,๕๑๒.๒๔	๗๖,๐๒๖.๔๓	๒๒,๒๔๖.๙๙
๘	บ้านหนองแสงน้อย	๕๙	๒๐๐	๒๔,๔๙๑.๓๖	๔๗,๘๔๔.๐๗	๒๔,๕๐๘.๔๗	๑๑๘,๘๔๔.๐๗	๓๔,๘๕๕.๔๕
๙	บ้านหนองทุ่มพัฒนา	๑๓๑	๔๓๘	๒๔,๙๘๙.๓๑	๒๕,๗๓๙.๑๘	๓๐,๖๑๖.๗๙	๘๑,๔๐๕.๐๑	๒๗,๙๓๕.๐๐
๑๐	บ้านหนองทุ่ม	๖๒	๒๓๔	๓๘,๕๒๔.๑๙	๘๕,๗๒๕.๘๑	๕๓,๑๗๗.๔๒	๑๙๙,๔๒๗.๙๔	๕๒,๘๐๓.๘๕
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่		๙๓๓	๓,๕๖๗	๒๓,๕๖๖.๕๙	๕๓,๑๘๗.๖๑	๔๐,๕๑๐.๖๑	๑๓๓,๓๖๗.๐๑	๓๔,๘๘๔.๐๕

แหล่งข้อมูล : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี ๒๕๖๒

๖.๒) การปศุสัตว์

ประชากรส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์ หลายชนิด ได้แก่ โค กระบือ ไก่พื้นบ้าน เป็ด หมู ฯลฯ

๖.๓) การท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวมีโบราณสถาน

๑ แห่ง

- วัดกุ่มิถิลา บ้านหนองตาไก่ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

๖.๔) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ตารางที่ ๘ หน่วยธุรกิจในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม

หน่วยธุรกิจ	จำนวน(แห่ง)
ร้านอาหาร	๓
โรงสีข้าว	๗
ร้านค้าเบ็ดเตล็ด	๓๓
โรงทำขนมจีน	๗
โรงซื้อของเก่า	๑
โรงงานผลิตน้ำดื่ม	๑
โรงงานเฟอร์นิเจอร์	๒
ร้านซ่อมรถ	๑
ร้านตัดผม	๒
ร้านคอมพิวเตอร์ถ่ายเอกสาร/ร้านเกมส์	๒

ที่มา : ข้อมูลจากพัฒนาชุมชนและจัดเก็บรายได้ อบต.หนองทุ่ม เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๗.๓) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

๗) ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนทั้งหมดของตำบลหนองทุ่มนับถือศาสนาพุทธ โดยมีสถาบันและองค์กรทางศาสนา วัดในพื้นที่มีจำนวน ๘ แห่ง ได้แก่

๑. วัดหนองทุ่ม ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองทุ่ม หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม
๒. วัดป่าหยาโสภิต ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองเสือ หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม
๓. วัดป่าแสงสุวรรณ ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองแสงน้อย หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม
๔. วัดบ้านหนองตาไก่ ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองตาไก่ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม
๕. วัดบ้านหนองเผือก ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองเผือก หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม
๖. วัดกุ่มิถิลา ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองตาไก่ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม
๗. วัดบ้านม่วง ตั้งอยู่ที่ บ้านม่วง หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม
๘. วัดบ้านโนนเขวา ตั้งอยู่บ้านโนนเขวา หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม

๗.๒) ประเพณีและงานประจำปี

งานลอยกระทง , งานสงกรานต์ และงานประเพณีสงกรานต์

๗.๓) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภาษา คือ เครื่องที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มชนที่ช่วยสืบทอดวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น และช่วยบอกเล่าเรื่องราวความเป็นไปเป็นมาของชุมชน

ภาษาแต่ละภาษาย่อมแตกต่างกันที่สำเนียงการพูดตลอดจนความหมายของคำศัพท์ เช่นนั้นแล้วจึงทำให้ในแต่ละท้องถิ่นมีภาษาพูดและสำเนียงที่แตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่นด้วย ภาษาท้องถิ่นถือเป็นเครื่องมือที่จะช่วยรักษาเรื่องราวของแต่ละกลุ่มชนได้อย่างดี

ภาษาไทยถิ่นอีสาน หรือ ภาษาลาวอีสาน เป็นภาษาท้องถิ่นที่ใช้พูดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นภาษาลาวสำเนียงหนึ่งในสำเนียงภาษาถิ่นของภาษาลาวซึ่งแบ่งเป็น ๖ สำเนียงใหญ่คือ

๑. ภาษาลาวเวียงจันทน์ ใช้ในประเทศลาว ท้องที่นครหลวงเวียงจันทน์ แขวงบริคำไชย และในประเทศไทยท้องที่จังหวัดชัยภูมิ หนองบัวลำภู หนองคาย (อำเภอเมืองหนองคาย ศรีเชียงใหม่ ท่าบ่อโพนพิสัย) ขอนแก่น (อำเภอภูเวียง ชุมแพ สีชมพู ภูพาน หนองนาคำ เวียงเก่า หนองเรือบางหม้อบ้าน) ยโสธร (อำเภอเมืองยโสธร ทรายมูล กุดชุม บางหม้อบ้าน) อุดรธานี (อำเภอบ้านผือ เพ็ญ บางหม้อบ้าน) **ศรีสะเกษ** (ในบางหม้อบ้านของอำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอขุขันธ์ และอำเภอขุนหาญ)

๒. ภาษาลาวเหนือ ใช้ในประเทศลาวท้องที่แขวงหลวงพระบาง ไชยบุรี อุดมไชย ในประเทศไทยท้องที่จังหวัดเลย อุดรดิตถ์ (อำเภอบ้านโคก น้ำปาด ฟากท่า) เพชรบูรณ์ (อำเภอหล่มสัก หล่มเก่า น้ำหนาว) ขอนแก่น (อำเภอภูพาน และบางหม้อบ้านของอำเภอสีชมพู ชุมแพ) ชัยภูมิ (อำเภอคอนสาร) พิษณุโลก (อำเภอชาติตระการและนครไทยบางหม้อบ้าน) หนองคาย (อำเภอสังคม) อุดรธานี (อำเภอน้ำโสม นาเยีย บางหม้อบ้าน)

๓. ภาษาลาวตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้ในประเทศลาวท้องที่แขวงเชียงขวาง หัวพัน ในประเทศไทยท้องที่บ้านเชียง อำเภอนองหาน อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และบางหม้อบ้านในจังหวัดสกลนคร หนองคาย และยังมีชุมชนลาวพวนในภาคเหนือบางแห่งในจังหวัดสุโขทัย อุดรดิตถ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน

๔. ภาษาลาวกลาง แยกออกเป็นสำเนียงถิ่น ๒ สำเนียงใหญ่ คือ ภาษาลาวกลางถิ่นคำม่วน และถิ่นสุวรรณเขต ถิ่นคำม่วน จังหวัดที่พูดในประเทศไทย เช่น จังหวัดนครพนม สกลนคร บึงกาฬ (อำเภอเซกา บึงโขงหลง บางหม้อบ้าน) ถิ่นสุวรรณเขต จังหวัดที่พูดมีจังหวัดเดียว คือ จังหวัดมุกดาหาร

๕. ภาษาลาวใต้ ใช้ในประเทศลาวท้องที่แขวงจำปาศักดิ์ สาละวัน เขกอง อัตตะปือ จังหวัดที่พูดในประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร

๖. ภาษาลาวตะวันตก ไม่มีใช้ในประเทศลาว เป็นภาษาที่ใช้ในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ท้องที่ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และบริเวณใกล้เคียง**มณฑลร้อยเอ็ด**ของสยามส่วนภาษาเขียนในอดีตใช้**อักษรธรรมล้านช้าง**หรือตัวธรรม สำหรับบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับ

ธรรมะหรือพระพุทธศาสนา และเขียนด้วย**อักษรไทน้อย**หรือตัวลาว (เป็นอักษรลาวล้านช้างโบราณ มีความแตกต่างกับอักษรลาวในประเทศลาวในปัจจุบันเล็กน้อย) สำหรับเรื่องราวทางโลก อักษรลาวล้านช้าง (ตัวลาวหรืออักษรไทน้อย) มีพยัญชนะ ๒๐ เสียง สระเดี่ยว ๑๘ เสียง สระประสม ๒-๓ เสียง บางท้องถิ่นไม่มีเสียงสระเอื้อ ในปัจจุบันนิยมใช้**อักษรไทย**สำหรับเขียนบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งในทางโลกและทางธรรม เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่ไม่สามารถอ่านตัวอักษรธรรมและอักษรลาวออก แต่ความนิยมในการเขียนบันทึกเป็นภาษาถิ่นไม่ค่อยได้รับความนิยมนัก โดยส่วนใหญ่ภาษาเขียนในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจะใช้**อักษรไทย**และบันทึกเป็นภาษาไทยกลางเป็นหลักแทน

ตัวอย่างประโยคภาษาไทยถิ่นอีสาน

มาแต่ไส - ไปไหนมา

กินเข้าแล้วบ่ - กินข้าวหรือยัง

๗.๕) สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ผ้าไหมเป็นผ้าพื้นเมืองและจ่อเป็นสินค้าพื้นเมืองของตำบลหนองทุ่มและตะกร้าที่จักสานด้วยไผ่ และสามารถนำเป็นของขวัญของที่ระลึกได้

๘) ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑) น้ำ

๘.๒) ป่าไม้

๘.๓) คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลได้สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย ท่องเที่ยว และกิจกรรมเพื่อการนันทนาการต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อเป็นการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ ไม่ให้ถูกทำลายลงโดยธรรมชาติและมนุษย์ และพัฒนาท้องถิ่นให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและสวยงาม น่าอยู่น่าเที่ยว แต่ด้วยศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณน้อย จึงดำเนินการได้ไม่มากนัก

ยุทธศาสตร์การพัฒนาดังต่อไปนี้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

วิสัยทัศน์: “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

๑) ด้านความมั่นคง

- เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนามั่นคงทางการเมือง จัดคอร์รัปชันสร้างความเชื่อมั่นในการะบวนการยุติธรรม
- การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับและรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- การพัฒนาการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
- การปรับขบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนานมากขึ้น

๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติ การค้า
- การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็งยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรกรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล
- การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและการพัฒนา
- การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาภพนานาประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ฯลฯ

๓) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพคน

- พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง
- ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
- การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

๔) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม

- สร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
- พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ มีสภาพแวดล้อมและ

นวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

- สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของ

ชุมชน

- การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต

- จัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่ม เน้นการปรับระบบการ

บริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาทภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่

เหมาะสม

- การวางระบบการบริหารราชการแบบบูรณาการ
- การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัยเป็นธรรมและเป็นสากล
- พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- ปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ